

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

Posted on 2025-02-28

Z Anną Grzelak, dyrektorką Departamentu Projektów Społecznych i Zrównoważonego Rozwoju rozmawiał Karol Witowski, Rzecznik Prasowy UODO.

Została Pani dyrektorką utworzonego w ramach reorganizacji w UODO Departamentu Projektów Społecznych i Zrównoważonego Rozwoju. Czym zajmuje się nowo powstały departament?

Departament Projektów Społecznych i Zrównoważonego Rozwoju powstał, ponieważ Prezes Urzędu widzi bardzo dużą potrzebę powszechnego dostępu do wiedzy z zakresu ochrony danych osobowych dla wszystkich obywateli i lepszego powszechnego rozumienia przepisów prawa związanych z ochroną danych. Bezpieczeństwo obywatela i jego danych jest dla nas kluczowe. Naszym zadaniem jest poszerzanie współpracy z interesariuszami - nawiązywanie tej współpracy i poszukiwanie jej nowych form, bo przecież ochrona danych dotyczy każdego z nas, każdego obywatela, każdej obywatelki. Prowadzimy analizę potrzeb poszczególnych grup społecznych i zawodowych w zakresie ochrony danych, aby móc w sposób najbardziej dopasowany opracować zakres i model projektów.

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

Będziemy obecni wszędzie tam, gdzie możemy szerzyć wiedzę i pomagać w zrozumieniu treści rozporządzenia regulującego kwestie ochrony danych osobowych, ale też, aby pomóc obywatelom zastosować jego zapisy. Będziemy pracowali nad stworzeniem praktycznych wskazówek jak zabezpieczać dane np. przy zakupach internetowych, jak pracować podczas podróży, jak chronić wizerunek swój oraz dzieci itd. Ale to na czym zależy nam najbardziej, to szerokie rozumienie po co chronimy dane osobowe i jakie mogą być skutki ich szerokiego rozpowszechniania. Planujemy być też obecni na festiwalach i imprezach publicznych, gdzie każdy obywatel będzie mógł przyjść i porozmawiać z naszymi ekspertami, rozwiązać swoje wątpliwości, skorzystać z materiałów edukacyjnych.

Pracowała Pani w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich. Zajmowała się tam Pani m.in. organizacją i koordynacją wydarzeń, koordynacją prac zespołów projektowych, utrzymywaniem zrównoważonego rozwoju, budowaniem i utrzymywaniem pozytywnych relacji z interesariuszami Biura RPO, relacjonowaniem wydarzeń, koordynacją i prowadzeniem konkursów czy inicjowaniem kampanii społecznych... Zadania, za które była Pani odpowiedzialna można by długo wymieniać. Jak to doświadczenie przekłada się na Pani pracę w UODO?

Praca w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich to niezwykle doświadczenie, które, mam wrażenie, mnie ukształtowało – zarówno mój system wartości, wrażliwość czy spojrzenie na problemy społeczne. Myślę, że to w dużej mierze dzięki temu patrzę na człowieka, a nie na sprawę. Wydarzenia, kampanie, w których miałam swój udział służyły temu, aby prowadzić dialog celem rozwiązania problemów społecznych. I to, co zawsze mną kierowało, to to, że osoby, których temat dotyczy muszą być częścią tego dialogu. A obszar tych działań był niezwykle szeroki. Ważne też jest, aby dostosowywać język i narzędzia do potrzeb osób, do których projekty są kierowane, szczególnie poprzez wykorzystanie nowych możliwości technologicznych, ale też zmieniającego się otoczenia informacyjnego i cywilizacyjnego. Myślę, że to są doświadczenia, które mogą być pomocne w UODO m.in. przy rozwijaniu działań odpowiadających na potrzeby interesariuszy. Bo przecież ochrona danych dotyczy

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

każdego z nas, obejmuje wszystkich.

Prezes UODO deklaruje udział UODO w kolejnej edycji Pol'and'Rock festiwal. Czy może to Pani potwierdzić i zdradzić część pomysłów na udział Urzędu w tym wydarzeniu?

Zdecydowanie tak. To jest jedna z form realizacji dostępu do wiedzy i potrzeb obywateli. Festiwale są do tego wyśmienitą okazją. Ten akurat festiwal jest ogólnodostępny, jest bezpłatny i wszyscy mogą tam być. A strefa organizacji pozarządowych, instytucji, urzędów dla obywateli jest niezwykle ciekawa, aby szerzyć wiedzę na temat praw obywateli, obowiązków Państwa wobec obywateli i nawiązywać relacje i współpracę. Zdradzić mogę jedynie, że każda z osób, która odwiedzi nasz namiot uzyska informację i pomoc w zakresie prawa do ochrony danych, uzyska wiedzę o tym, jak w tym nowoczesnym świecie – nowych technologii, aplikacji komputerowych, edukacji cyfrowej – dbać o swoje bezpieczeństwo i zabezpieczać swoje dane. Będziemy na pewno rozmawiać o ochronie wizerunku, monitoringu i innych ważnych obszarach, w których żyjemy na co dzień. Więcej nie mogę zdradzić, ale bardzo serdecznie zapraszamy do udziału, bo to naprawdę unikatowe wydarzenie.

Koordynuje Pani regionalne działania w ramach akcji „UODO rusza w kraj”. Jakie są plany i założenia projektu na ten rok?

W 2025 będziemy kontynuowali projekt „UODO rusza w kraj”, w ramach którego odwiedzimy kolejne województwa. W trakcie spotkań będziemy się starali przybliżyć problematykę ochrony danych oraz pracę Urzędu Ochrony Danych Osobowych mieszkańcom Polski. W czasie trwania projektu spotykamy się z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, bo to właśnie oni są najbliżej obywatela. Rozmawiamy również z uczniami, seniorami, przedsiębiorcami oraz społecznością lokalną. Podczas tych spotkań pracownicy UODO mogą lepiej zidentyfikować zagadnienia, charakterystyczne dla odwiedzanych regionów, oferujemy również porady prawne z zakresu ochrony danych osobowych, których udzielają specjaliści na co dzień pracujący w infolinii UODO. Jest to możliwość, by twarzą w

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

tworząc z ekspertem Urzędu skonsultować swój problem czy rozwiązać wątpliwości dotyczące ochrony danych. Na ten rok zaplanowaliśmy spotkania w województwach: podkarpackim (Rzeszów), świętokrzyskim (Kielce), lubuskim (Gorzów Wielkopolski), wielkopolskim (Poznań), mazowieckim (Płock), kujawsko-pomorskim (Bydgoszcz), zachodniopomorskim (Szczecin), warmińsko-mazurskim (Olsztyn).

Departament Projektów Społecznych i Zrównoważonego Rozwoju zajmuje się także rozwojem współpracy m.in. z organizacjami pozarządowymi oraz środowiskami społecznymi. Jakie działania będziecie w tym zakresie podejmować?

Moje wcześniejsze doświadczenia zawodowe, ale też te z mojej osobistej działalności społecznej zaowocowały znajomością wielu środowisk społecznych i ludzi o podobnych celach i wartościach. Organizacje pozarządowe, a raczej szerzej społeczeństwo obywatelskie znają bardzo dobrze problemy swoich interesariuszy od strony praktycznej. Wiedzą, z czym mierzą się ludzie w różnych obszarach życia społecznego, w tym również w obszarze bezpieczeństwa i ochrony danych. Wspólnie będziemy podejmować działania, aby je rozpoznać, znaleźć przyczyny i poszukać rozwiązań – prawnych, społecznych. Nasze zadanie to połączenie potrzeb środowisk różnych grup społecznych z wiedzą naszych ekspertów, celem zabezpieczenia danych obywateli reprezentujących różne grupy społeczne.

Będziemy współpracować ze wszystkimi departamentami urzędu. Mamy tu fantastycznych ekspertów, którzy już wykonali i codziennie wykonują wielką pracę edukacyjną i świadomościową. Prowadzą szkolenia, spotkania, tworzą programy edukacyjne. To, co chcemy osiągnąć, to szeroki dostęp do tej wiedzy dla każdego obywatela. My będziemy wspierać ekspertów w szerzeniu tej wiedzy, aby trafiała do możliwie najszerszej grupy obywateli, szczególnie tych, którzy jej potrzebują najbardziej. Wspólnie będziemy rozwijać działania świadomościowe, szerzyć wiedzę o tym jak odpowiedzialnie i etycznie przetwarzać dane, zarówno w kontekście indywidualnym, jak i instytucjonalnym, tworzyć platformy wymiany doświadczeń dla środowisk organizacji i ekspertów. A powszechny dostęp do

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

zasobów urzędu i wiedzy naszych ekspertów to jeden z obszarów zrównoważonego rozwoju.

Co oznacza zrównoważony rozwój w przypadku UODO?

Kilka tysięcy wpływających spraw rocznie sprawia, że UODO ma dość szeroki obraz problemów w zakresie ochrony danych oraz sytuacji, w których dochodzi do naruszeń w tym zakresie. Bycie odpowiedzialnym za obecne i przyszłe pokolenia oznacza inwestowanie w zasoby ludzkie, w ochronę środowiska, relacje z otoczeniem, a jednocześnie informowanie o tych działaniach. Przyczynia się to do szerzenia dobrych praktyk i kształtowania warunków dla zrównoważonego rozwoju społecznego i ekonomicznego zarówno w zakresie realizacji ustawowych zadań urzędu, jak i kształtując wewnętrzne środowisko i strategię. Rozwój nowych technologii ma tu niebagatelne znaczenie. Zarówno ze względu na wpływ środowiskowy, ale również na człowieka i jego bezpieczeństwo. Dlatego będziemy wdrażać standardy zrównoważonego rozwoju w codziennej działalności. Ale tak jak wspomniałam, zależy nam, aby wiedza i doświadczenie naszych ekspertów były dostępne dla wszystkich obywateli. We wszystkim co robimy, jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela.

Zajmiemy się opracowaniem, wdrożeniem i realizacją strategii zrównoważonego rozwoju, opierającej się na wartościach naszego urzędu i jego pracowników, uwzględniając wrażliwość społeczną, dbałość o środowisko naturalne w świecie coraz bardziej narażonym na działalność człowieka. Pracując na początku nad obszarem ładu organizacyjnego staramy się opierać na wartościach, kierunku myślenia, jaki przyświeca pracownikom przy realizacji swoich codziennych obowiązków w obszarach działalności urzędu. Takie podejście posłuży poprawie efektywności zarządzania z uwzględnieniem interesu społecznego, wzajemnego poszanowania oraz zasad etycznych.

Czym jest wellbeing w miejscu pracy i jak go dobrze wdrożyć? To jedno z zagadnień, którymi ma się Pani zajmować w UODO.

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

W sposób naturalny funkcjonowanie UODO opiera się na przyjętych wartościach oraz uwzględnienia w swoich działaniach zasady zrównoważonego rozwoju. Tworzenie przyjaznego środowiska pracy ma ogromny wpływ na efekty naszych działań wobec obywatela. Będziemy starali się tworzyć coraz bardziej przyjazne środowisko pracy, wolne od dyskryminacji, nierówności, zintegrowane, tworzące silny, sprawiedliwy i przyjazny urząd. Dzięki temu, że posiadamy pracowników w każdym wieku i z różnym doświadczeniem możemy uczyć się od siebie wzajemnie. Osoby posiadające długi staż pracy mogą przekazywać swoją wiedzę i umiejętności nowym pracownikom, a grupa osób ze znacznie krótszym stażem pracy może wnieść świeże spojrzenie na wiele spraw, zaproponować nowe, może prostsze, „szybsze” rozwiązanie.

Będziemy starali się włączać pracowników w procesy decyzyjne. Bo przecież NIC O NAS BEZ NAS. Badamy obszary, w których należy podjąć działania mogące usprawnić pracę zespołu UODO. Po ich zidentyfikowaniu podejmiemy działania wdrożeniowe. Jednym z naszych głównych celów jest stworzenie środowiska pracy zapewniającego work-life-balance oraz możliwości rozwoju i edukacji, aby życie prywatne i zawodowe pracowników tworzyły spójną całość, w zgodzie z systemem wartości organizacji. Dlatego podejmiemy szereg działań, aby to było możliwe. Jesteśmy przekonani, że dzięki takim działaniom możemy zwiększać efektywność pracowników oraz zapewnić im większą satysfakcję z pracy.

Przyjście do Urzędu prof. Grzelak (zbieżność nazwisk przypadkowa) i pojawienie się feminatywów w języku komunikacji UODO zbiegło się z coraz bardziej widocznym podkreślaniem w mainstreamie wagi głosu kobiet. Domyślam się, że temat jest Pani bliski, chociażby dlatego, że jest Pani częścią Vital Voices Polska, której misją jest inwestowanie w kobiety o potencjale przywódczym w Polsce, Europie i Azji. Przybliżmy czytelnikom – „Vital Voices zajmuje się organizacją spotkań kobiet, które chcą osiągnąć więcej (Mentees) z osobami, które już osiągnęły wiele i dzielą się swoim doświadczeniem (Mentorzy)”.

Temat jest mi bardzo bliski. Zaczyna się od języka. Używanie feminatywów ma na celu

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

zwiększenie równości płci, budowanie środowiska bardziej inkluzywnego. Kobiety w różnych dziedzinach życia społecznego spotykają się nadal z nierównościami i dyskryminacją. Sytuacja oczywiście się poprawia, ale nadal chociażby na rynku pracy mamy do czynienia np. z luką płacową czy doświadczaniem dyskryminacji w związku z życiem rodzinnym. Dlatego są mi bliskie inicjatywy, które wspierają kobiety w przewyżnianiu trudności, a także zapewnieniu wzajemnego wsparcia. Vital Voices Polska to jedna z nich. Miałam niezwykle przyjemność brać udział w programie mentoringowym organizowanym przez fundację. To był bardzo intensywny czas nauki - zajęć praktycznych, warsztatów i wykładów, spotkań z liderkami biznesu, polityki, przedsiębiorczości, jak również spotkań networkingowych.

Było to dla mnie ważne doświadczenie, ale też duża możliwość pracy rozwojowej. Teraz już w roli mentorki mogę oddać to, co otrzymałam, tą siłą do działania na wielu obszarach. Ale to nie jedyna inicjatywa, która jest mi bardzo bliska. Staram się wspierać również inne. Bardzo ważna jest dla mnie inicjatywa Kobiety w Centrum. Służąca inspirowaniu, dodawaniu odwagi, poczucia bezpieczeństwa i pewności siebie, tak aby kobiety na żadnym etapie swojego życia nie musiały z czegoś rezygnować. Kobiety wspierają się wzajemnie i pomagają sobie zarówno w sprawach zawodowych i życiowych. Miałam też wielką przyjemność współpracować z Erą Nowych Kobiet. Wszystkie te inicjatywy, jak i wiele innych pomagają nam zmniejszać nierówności płci i pracować nad poprawą jakości życia kobiet w Polsce.

Co może Pani nam o sobie powiedzieć, co pozwoli nam lepiej Panią poznać?

Jak wspomniałam na początku doświadczenie pracy zawodowej, ale też życiowe, pozwala mi działać na wielu polach. Śmiało mogę o sobie powiedzieć, że jestem typem nowoczesnego (na pewno niestereotypowego) urzędnika. Jestem otwarta na wszelkie nowości, współpracę z różnymi środowiskami bez uprzedzeń czy tworzenia niepotrzebnych barier. Jestem też społecznikiem. Staram się być aktywna w działaniach na rzecz rozwiązywania problemów lokalnej społeczności i tworzenia przyjaznego otoczenia. Działam w obszarze edukacji,

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

wspierając rodziców i szkoły w osiąganiu coraz to nowych celów. Rozwiązuję również problemy wynikające ze zmieniających się warunków cywilizacyjno-rozwojowych. To właśnie środowiska lokalne namówiły mnie do udziału w wyborach samorządowych, gdzie jako kandydatka społeczna zdobyłam mandat do Rady Dzielnicy Wola.

Dzięki temu mogę mieć wpływ na kształtowanie naszej najbliższej rzeczywistości, ale też pomagać mieszkańcom w rozwiązywaniu ich problemów lokalnych, poprawiać jakość naszego wspólnego życia. To daje ogromną satysfakcję. Ale równie ważne jest dla mnie życie rodzinne, które staram się bardzo mocno pielęgnować. A swoim dzieciom chciałabym przekazać między innymi jakie wartości mi przyświecają w działalności zarówno zawodowej, jak i społecznej.

Dziękuję za rozmowę

Jesteśmy odpowiedzialni za efekty naszych działań wobec obywatela

